

творческих способностей и проявлению личностного творчества детей с глубокими нарушениями зрения, а именно: музыкально-ритмические движения имитационного характера, инсценирование детских песен и сказок, музыкально-подвижные игры, личностная импровизация, пластические этюды с воображаемыми предметами, музыкально-сценические этюды, ритмопластические представления. Представленный музыкальный материал состоит из народных и детских песен, классических произведений украинских и зарубежных композиторов, музыки из мультфильмов, детских фильмов, музыкальных сказок. Определены направления гуманного подхода к личности ребенка с нарушениями зрения, которые основаны на уважении к запросам и интересам ребенка, создании максимальных условий для развития его творческих способностей и творческого самовыражения.

Ключевые слова: музыкальное искусство, пластическое интонирование, творческая личность, дошкольники с нарушениями зрения.

Kartavaya Yuliya. Plastic intoning as a means to develop a creative personality of a child under school age suffering from severe vision disorder.

The article features the correction importance of music art for the development of creative personality of a child under school age suffering from severe vision disorder. Plastic intoning is defined to possess a specific place in the system of upbringing pre-school children of a given category.

Types of plastic intoning that stimulate and contribute to the development of creative abilities and reveal personality creativity of children with severe vision disorder are presented, namely, musical and rhythmic movements imitating nature instsenirovanie children's songs and stories, music and movement games, personal improvisation, sketches plastic with imaginary objects, musical stage sketches, ritmoplasticheskie view. Presented musical material consists of folk and children's songs, classical works of ukrainian and foreign composers, music, cartoons, children's films, musical tales. The directions for a humane approach to the personality of the child with a visual impairment that are based on respect for the needs and interests of the child, creating maximum conditions for the development of his creative abilities and creative expression.

Key words: music art, plastic intoning, creative personality, pre-school children with vision disorder.

Стаття надійшла до редакції 24.10.2013 р.

Статтю прийнято до друку 25.10.2013 р.

Рецензент д. п. н, проф. Дегтяренко Т.М.

УДК 376.36:371.315.7

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В КОРЕКЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Качуровська О.Б.

кандидат педагогічних наук, доцент

Посилення вимог до освіти дітей з особливими потребами в сучасних соціокультурних умовах визначають необхідність модернізації змісту освіти в спеціальних (корекційних) закладах, обумовлюють необхідність пошуку нових педагогічних технологій їх навчання і розвитку.

Включення інформаційно-комунікаційних технологій фахівцями в різні змістовні сфери спеціальної освіти, дозволяє використовувати їх в якості інструменту навчальної діяльності, яка відповідає віку, рівню розвитку, а також поетапним завданням корекційного навчання кожної дитини. Комп'ютерні технології, порівняно з іншими засобами створюють реальну можливість індивідуалізації корекційного навчання в умовах класу, забезпечення кожній дитині адекватних, особисто для нього, темпу і способу засвоєння знань, надання можливості самостійної продуктивної діяльності, забезпечення градуированої системи допомоги.

Пріоритетними завданнями щодо застосування нових інформаційних технологій у спеціальній педагогіці є не навчання дітей адаптованим основам інформатики та обчислювальної техніки, а створення нових науково обгрунтованих засобів розвитку активної творчої діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Вивчення спеціальної літератури засвідчує, що більшість наявних розробок з означеної проблеми розкривають лише деякі аспекти впровадження нових інформаційних технологій у корекційний процес, зокрема, недостатньо вивченими на сьогодні залишаються психолого-педагогічні умови впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та методична система розвитку навчальної діяльності засобами комп'ютерних технологій. Оптимальне поєднання використання комп'ютерних методів з традиційними визначають ефективність використання нових інформаційних технологій у корекційній роботі. Необхідно відзначити, що останнім часом на ринку програмних продуктів з'явилася велика кількість комп'ютерних програм, які можуть з успіхом використовуватися в навчальній та корекційній діяльності, а також для психологічної підтримки школярів.

Корекційно-виховна робота з дітьми з особливими освітніми потребами, передбачає використання спеціалізованих або адаптованих комп'ютерних програм (головним чином, навчальних, діагностичних і розвиваючих). Ефективність їх використання залежить від професійної компетенції педагога, уміння

впроваджувати новітні технології в систему навчання кожної дитини створюючи мотивацію, а також надаючи свободу вибору форм і засобів діяльності.

Педагогічне програмне забезпечення, зокрема, комп'ютерна гра, розглядається як окрема форма діяльності, що має власну специфіку, порівняно з традиційними формами гри [3, с.20]. Це обумовлено, в першу чергу, віртуальністю символів та образів, з якими співпрацює дитина: зовнішні дії обмежуються маніпулюванням комп'ютерною мишею та клавіатурою, основна ж активність відбувається у мисленнєвій діяльності. Проте, яким би високим не був рівень активності дитини у такій грі, вона завжди підпорядкована чітким рамкам написаної програми [3, с.21]. Зазначене зумовлює розгляди комп'ютерну навчальну гру як специфічний спосіб діяльності, який характеризується наявністю подвійної мети: ігрової та навчальної [7, с.48].

Аналіз досліджень свідчить, що комп'ютерні засоби найдоцільніше використовувати у навчально-корекційній роботі з дітьми, які досягли п'ятирічного віку, оскільки обмеження зумовлене розвитком опосередкованої діяльності (дитина використовує клавіатуру комп'ютера, одночасно спостерігаючи за змінами зображення на екрані), а також достатнім рівнем розвитку психічних процесів та вольової саморегуляції. Крім того, існує думка, що сформованість різних видів ігрової діяльності є необхідною передумовою для подальшого опанування дитиною комп'ютерної гри. Занадто раннє використання комп'ютерних ігор може загальмувати розвиток традиційних форм гри, які забезпечують повноцінний особистісний та психічний розвиток дошкільника [3, с.22]. Це є особливо актуальним у корекційно-виховній роботі з дітьми, які мають порушення розвитку, адже ігрова діяльність їх часто відрізняється від норми.

Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток дитини визначається змістом конкретної комп'ютерної програми, проте можна виділити деякі загальні риси, а саме:

- підвищення мотивації;
- швидке встановлення емоційного контакту з дитиною;
- ефективне інтерактивне спілкування;
- залучення емоційної сфери;
- активізація пізнавальної діяльності;
- підвищення працездатності дитини;
- створення сприятливого психологічного клімату [2, с.14].

Окрім зазначеного вище, комп'ютерні корекційно-розвивальні програми для дітей із порушеннями розвитку здатні забезпечити такі переваги:

- варіативність;
- моделювання складних об'єктів пізнання;
- побудова віртуального корекційно-розвивального простору;
- можливість експериментування над просторовими та часовими характеристиками об'єктів навколишнього світу (зміна природних та погодних умов тощо);
- моделювання продуктивних видів діяльності дітей (класифікація, конструювання, прогнозування та ін.);
- розвиток логічного мислення, розуміння причинно-наслідкових зв'язків між предметами, явищами, діями та наслідками дій дитини (або головного героя гри);
- розвиток і корекція порушень пізнавальних процесів та мовленнєвої діяльності дітей;
- створення додаткових візуальних динамічних опор для аналізу дитиною власної діяльності;
- розвиток саморегуляції діяльності та поведінки [1, с.38].

Важливою перевагою комп'ютерної гри є, безперечно, підвищення мотивації дітей та стимулювання інтересу до вирішення поставленого завдання, що сприяє досягненню не лише ігрової мети, а й навчальної, корекційної та розвивальної. Проте, на думку деяких дослідників, у комп'ютерній грі може відбуватися заміна пізнавальної мотивації на мотивацію до змагання. Для дітей дошкільного віку ігрова мотивація є нормою, однак важливою передумовою ефективності навчальної та корекційно-розвивальної гри є поступовий перехід від непрямих продуктів діяльності дитини до прямих, усвідомлюваних нею в якості мети своєї діяльності [7, с.50]. Такий перехід, у свою чергу, сприятиме подальшому свідомому перенесенню здобутих дитиною знань, навичок і способів дій на нові ситуації (ігрові, пізнавальні, комунікативні тощо).

До суттєвого недоліку віртуального простору можна віднести те, що він не здатний зобразити властивості та якості реальних об'єктів навколишнього середовища повною мірою, а деякі ознаки (запах, смак, маса, відчуття при обстеженні на дотик) на сучасному етапі розвитку не передає взагалі. Дитина не може відчутти масу віртуального предмета, обстежити його шляхом обведення по контуру). Для того щоб сформувати у дитини справжнє уявлення про предмети та явища, важливо знайомити її з реальними об'єктами оточуючого світу та закріплювати здобуті знання у традиційних дидактичних іграх, що дозволить уникнути явища дигіталізації

мислення (відірваності від реальності та пристосування його до правил і моделей комп'ютерної програми).

Дані досліджень впливу комп'ютерної навчально-корекційної гри на розвиток перцептивних дій показали, що при виконанні дітьми завдань на складання цілого з частин порушується єдність «рука-око». Дитина обстежує предмет за допомогою зору, без підтримки руки, яка виконує при використанні лише допоміжну роль (маніпулювання мишею). Тому без опори на предметно-практичні дії, комп'ютерна навчальна гра може виявитись малоефективною. Проте використання комп'ютерної гри після розвитку зовнішньорухових форм обстеження об'єктів допоможе перенести набуті практичні вміння у розумові дії [9, с.59].

До безумовних переваг комп'ютерних навчальних ігор відносять варіативність завдань, які обираються відповідно до рівня розвитку психічних процесів, знань та можливостей кожної дитини. Особливе значення приділяється наявності передбачуваних різнорівневих підказок, які допомагають дитині зорієнтуватись і знайти допустимий спосіб розв'язання поставленого завдання.

Комп'ютер дозволяє змодельовати віртуальний корекційно-розвивальний простір, який неможливо створити в умовах традиційного навчання, а саме «занурити» дитину у відповідне ігрове середовище яке мотивує до подолання порушення. Інформаційно-комунікаційні технології дозволяють створити умови для експериментування з об'єктами віртуального середовища і спостереження за наслідками дій - дитина спостерігає цілісно всю ситуацію завдяки звуженому до меж екрану простору та «стиснутому» часу, що допомагає зрозуміти сутність просторових і часових відношень шляхом їх унаочнення та практичних дій, проаналізувати складні причинно-наслідкові зв'язки.

В останнє десятиліття інструментарій віртуального простору (ВП) плідно використовується у світовій практиці, як у власне дослідницьких (комунікативної перцептивно - пізнавальної, психомоторної діяльності людини в умовах застосування ВП, а також перенесення віртуального індивідуального і групового досвіду в реальний світ), так і в психотерапевтичних і реабілітаційних цілях.

Дослідження ведуться з позицій сучасного міждисциплінарного підходу, іменованого Presence, або (теле) присутність в «віртуальній» реальності. Він характеризується тим, що в реальності, опосередкованій електронними засобами передачі і опрацювання інформації, суб'єкт відчуває ефект «включеності», який проковує його на сприйняття модельованої, анімаційної реальності як природної, неопосередковані.

Традиційні інформаційні та комунікаційні технології підтримують, в основному, опосередковане і вербальне сприйняття, а також взаємодію користувача з електронним робочим середовищем. Сучасні підходи в реалізації інформаційно-комунікаційних технологій передбачають розробку і використання технологій віртуального простору, що базуються на глибокому зануренні людини в певне середовище для взаємодії з об'єктами і персонажами цього середовища з урахуванням його різних характеристик - фізичних, психофізіологічних, особистісних та ін.

Сучасний рівень розвитку інформаційних технологій дозволяє створити такі пристрої та комп'ютерні програми, які зможуть компенсувати практично будь-яке обмеження щодо взаємодії дітей з порушеннями розвитку з комп'ютерною системою, за винятком, деяких обмежень розумових здібностей. Допоміжні комп'ютерні пристрої і програмне забезпечення є технічним засобом реабілітації, яке забезпечує дітям з особливими освітніми потребами доступність середовища та інформації.

Незважаючи на стрімко зростаючий інтерес до «комп'ютерного навчання», тривають дискусії щодо впливу інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток пізнавальних процесів дитини та на її особистість в цілому. Дослідники розглядаючи питання впровадження інформаційних технологій у навчальний процес дітей з особливими освітніми потребами називають не лише позитивні аспекти їх використання (сприяння розвитку психічних процесів, закріплення і систематизація набутих знань, формування умінь та навичок, корекція мовлення та ін.), але й вказують на деякі негативні чинники, а саме:

- безпеку зниження міжособистісного спілкування;
- зниження соціалізації дитини;
- обмеження самостійності та творчості у прийнятті рішень;
- безпеку виникнення комп'ютерної залежності [2; 8 с.16].

Діяльність та спілкування в Інтернеті не можуть бути однозначно оцінені позитивно або негативно. Поряд із можливостями позитивного розвитку окремих здібностей дитини, її Я-концепції та мотиваційної сфери існує ризик виникнення та перебігу негативних трансформацій особистості, зокрема розвитку Інтернет-залежності (Інтернет-адикції). Її суть полягає в тому, що дитина, прагнучи втекти від фруструючої реальності, намагається змінювати свій психічний стан за допомогою періодичного користування мережевими ресурсами, що дає їй ілюзію безпеки, відновлення рівноваги та психологічного комфорту. При цьому користування Інтернетом поглинає час, сили, енергію і емоції узалежненого настільки, що він виявляється нездатним підтримувати рівновагу в житті, включатися в інші форми активності, отримувати задоволення від спілкування з однолітками, розвивати різні сторони своєї особистості.

Спілкування в мережі Інтернет (вірогідно, завдяки своїм специфічним особливостям) має певні

характеристики, які здатні задовольняти різноманітні комунікативні потреби особи, що не знаходять своєї реалізації у повсякденному житті. Тому спілкування в Інтернеті для uzalezhnених може мати компенсаторний характер.

На сьогодні, вдосконалення програмних засобів навчального призначення здійснюється швидше, ніж психолого - педагогічні дослідження щодо їх впливу на процеси навчання і виховання дитини. Таким чином, формується широке коло питань щодо з'ясування впливу інформаційно - комунікаційних технологій на динаміку психічного розвитку дитини та специфіки їх використання.

Література

1. Айзенберг Б.И., Юдилевич А.Я., Белоножко О.П. Диагностические и коррекционные аспекты использования компьютеров в работе с детьми, имеющими нарушения познавательной деятельности // Дефектология. – 1991. – №6. – С. 37 – 40. **2. Коджаспирова Г.М., Петров К.В.** Технические средства обучения и методика их использования: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений – М: Издательский центр «Академия», 2001. – 256 с. **3. Коркина А.Ю.** Критерии психологической оценки компьютерных игр и развивающих компьютерных программ // Психологическая наука и образование. – 2008. – №3. – С. 20 – 28. **4. Крючкова О.Г.** Использование информационных технологий в обучении людей со специальными образовательными потребностями. Обзор терминологии и типов программного обеспечения / «Открытый урок». Учительский фестиваль педагогических идей: URL: <http://festival.1september.ru/articles/415766/> **5. Кукушкина О.И.** Использование информационных технологий в различных областях специального образования: Автореф. дис. д-ра пед. наук. М., 2005. – 58 с.: URL: http://www.dissland.com/catalog/ispolzovanie_informatsionnih_tehnologiy_v_razlichnih_oblastyah_spetsialnogo_obrazovaniya.html **6. Кукушкина О.И.** Применение информационных технологий в специальном образовании // Специальное образование: состояние, перспективы развития. Тематическое приложение к журналу «Вестник образования». – 2003. – 3: URL: <http://locman.hutor.ru/d/bo54874n5ffrk0hr1b8rldvra7/exch583.doc> **7. Маргулис Е.Д.** Психологические особенности учебной игры с использованием компьютера // Вопросы психологии. – 1988. – №2. – С. 45 – 51. **8. Машбиц Е.И.** Психолого-педагогические проблемы компьютеризации обучения: (Педагогическая наука — реформе школы). — М.: Педагогика, 1988. — 192 с. **9. Обухова Л.С., Ткаченко С.Б.** Возможности использования компьютерных игр для развития перцептивных действий // Психологическая наука и образование. – 2008. – №3. – С. 49 – 60.

References

1. Ayzenberg B.I., Yudilevich A., Belonozhko O.P. Diagnosticheskie i korrektsionnye aspekty ispolzovaniya kompyuterov v rabote s detmi, imeyuschimi narusheniya poznavatel'noy deyatel'nosti // Defektologiya. – 1991. – №6. – p. 37 – 40. **2. Kodzhaspirova G.M., Petrov K.V.** Tehnicheskie sredstva obucheniya i metodika ih ispolzovaniya: Ucheb. posobie dlya stud. vyssh. ped. ucheb. zavedeniy – M: Izdatelskiy tsentr «Akademiya», 2001. – 256p. **3. Korkina A.** Kriterii psihologicheskoy otsenki kompyuternykh igr i razvivayuschih kompyuternykh programm// Psihologicheskaya nauka i obrazovanie. – 2008. – №3. – p. 20 – 28. **4. Kryuchkova O.G.** Ispolzovanie informatsionnykh tehnologiy v obuchenii lyudey so spetsialnyimi obrazovatelnyimi potrebnyami. Obzor terminologii i tipov programmnoho obespecheniya / «Otkryityy urok». Uchitelskiy festival pedagogicheskikh idey: URL: <http://festival.1september.ru/articles/415766/> **5. Kukushkina O.I.** Ispolzovanie informatsionnykh tehnologiy v razlichnykh oblastyah spetsialnogo obrazovaniya: Avtoref. dis. d-ra ped. nauk. M., 2005. – 58p: URL: http://www.dissland.com/catalog/ispolzovanie_informatsionnih_tehnologiy_v_razlichnykh_oblastyah_spetsialnogo_obrazovaniya.html **6. Kukushkina O.I.** Primenenie informatsionnykh tehnologiy v spetsialnom obrazovanii // Spetsialnoe obrazovanie: sostoyanie, perspektivy razvitiya. Tematicheskoe prilozhenie k zhurnalu «Vestnik obrazovaniya». – 2003. – 3: URL: <http://locman.hutor.ru/d/bo54874n5ffrk0hr1b8rldvra7/exch583.doc> **7. Margulis E.D.** Psihologicheskie osobennosti uchebnoy igryi s ispolzovaniem kompyutera // Voprosy psihologii. – 1988. – №2. – p. 45–51. **8. Mashbits E.I.** Psihologo-pedagogicheskie problemy kompyuterizatsii obucheniya: (Pedagogicheskaya nauka — reforme shkoly). — M.: Pedagogika, 1988. — 192p. **9. Obuhova L.S., Tkachenko S.B.** Vozmozhnosti ispolzovaniya kompyuternykh igr dlya razvitiya pertseptivnykh deystviy // Psihologicheskaya nauka i obrazovanie. – 2008. – №3. – p. 49 – 60.

Качуровська О.Б. Психолого-педагогічний аспект використання інформаційно-комунікаційних технологій в корекційній педагогіці.

У статті розглядається проблема психолого-педагогічних умов використання інформаційно-комунікаційних технологій у галузі корекційної педагогіки та спеціальної психології. Здійснено аналіз педагогічного програмного забезпечення з точки зору психолого-педагогічних особливостей його використання. Проаналізовано позитивні та негативні особливості у змісті педагогічного програмного забезпечення. Зазначено, що корекційно-виховна робота з дітьми з особливими освітніми потребами, передбачає використання спеціалізованих або адаптованих комп'ютерних програм (головним чином, навчальних, діагностичних і розвиваючих), а ефективність їх використання залежить від професійної компетенції педагога, умінь впроваджувати новітні технології в систему навчання кожної дитини створюючи мотивацію, а також надаючи свободу вибору форм і засобів діяльності. Педагогічне програмне забезпечення, зокрема, комп'ютерна гра, розглядається у статті, як окрема форма діяльності, що має власну специфіку, порівняно з традиційними формами гри. Визначені основні пріоритетні напрямки використання інформаційно-комунікаційних технологій для корекції порушень розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Зазначено, що сучасні підходи в реалізації інформаційно-комунікаційних технологій передбачають розробку і використання технологій віртуального простору, що базуються на глибокому зануренні людини в певне середовище для взаємодії з об'єктами і персонажами цього середовища з урахуванням його різних характеристик - фізичних, психофізіологічних, особистісних та ін.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, психолого-педагогічні умови, педагогічне програмне забезпечення, корекційна освіта, віртуальний простір, комп'ютерна навчальна гра.

Качуровская О.Б. Психолого - педагогический аспект использования информационно - коммуникационных технологий в коррекционной педагогике .

В статье рассматривается проблема психолого - педагогических условий использования информационно - коммуникационных технологий в области коррекционной педагогики и специальной психологии. Осуществлен анализ педагогического программного обеспечения с точки зрения психолого - педагогических особенностей его использования. Проанализированы положительные и отрицательные особенности в содержании педагогического программного обеспечения. Отмечено, что коррекционно - воспитательная работа с детьми с особыми образовательными потребностями, предполагает использование специализированных или адаптированных компьютерных программ (главным образом, учебных, диагностических и развивающих), а эффективность их использования зависит от профессиональной компетенции педагога, умение внедрять новейшие технологии в систему обучения каждого ребенка создавая мотивацию, а также предоставляя свободу выбора форм и средств деятельности. Педагогическое программное обеспечение, в частности, компьютерная игра, рассматривается в статье, как особая форма деятельности, которая имеет свою специфику по сравнению с традиционными формами игры. Определены основные приоритетные направления использования информационно - коммуникационных технологий для коррекции нарушений развития детей с особыми образовательными потребностями. Отмечено, что современные подходы в реализации информационно-коммуникационных технологий предусматривают разработку и использование технологий виртуального пространства, основанные на глубоком погружении человека в определенную среду для взаимодействия с объектами и персонажами этой среды с учетом его различных характеристик - физических, психофизиологических, личностных и др.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, психолого - педагогические условия, педагогическое программное обеспечение, коррекционное образование, виртуальное пространство, компьютерная обучающая игра

Kachurovsky O.B. Psychological and pedagogical aspects of using ICT in correctional education.

The paper addresses the problem of psycho-pedagogical conditions of use of information and communication technologies in the field of Special Education and Special Psychology. The analysis of educational software in terms of psycho -pedagogical features its use. Analysis of the positive and negative features in the content of educational software. Indicated that correctional and educational work with children with special educational needs, is to use specialized or adapted computer programs (mainly educational, diagnostic and developmental) and their effective use depends on the professional competence of the teacher , the ability to introduce new technologies into the system learning of each child by creating incentives and providing freedom of choice of forms and activities. Educational software , including computer game, is discussed in the article as a separate form of activity that has its own specificity, compared with traditional forms of the game. The basic priority areas of information and communication technologies for the correction of violations of children with special educational needs. Indicated that current approaches in the implementation of information and communication technologies include the development and use of technology virtual space , based on a deep dive person in a certain environment to interact with objects and characters that environment , taking into account its various characteristics - physical, physiological , personal and others.

Key words: information and communication technology, psycho- pedagogical conditions , pedagogical software, correctional education, virtual space , computer educational game .

Стаття надійшла до редакції 08.11.2013 р.

Статтю прийнято до друку 10.11. 2013 р.

Рецензент: д.п.н., акад. Синьов В.М.

УДК: 376.37

ПУТИ ПРЕОДОЛЕНИЯ ДИСЛЕКСИИ У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ ШКОЛ С УГЛУБЛЕННЫМ ИЗУЧЕНИЕМ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ

Китаева Н.Н.,

кандидат педагогических наук, доцент,

Николаева И.А.

В последнее время все чаще можно встретиться с тем, что у учащихся общеобразовательных школ, в том числе с углубленным изучением иностранных языков, встречаются так называемые «смешанные» дислексии. Эти специфические нарушения чтения по мнению большинства отечественных ученых (Т.А.Алтуховой [1], А.Н.Корнева [3], С.Н.Костроминой, Л.Г.Нагаевой [4], Р.И.Лалаевой [5], М.Н. Русецкой [6] и др.) возникают как в результате общего недоразвития всех компонентов речевой функциональной системы, так и в результате недостаточной сформированности зрительных функций. Дислексии характерны для всех языков, основанных на звуковых и графических символах, и являются серьезным препятствием в усвоении школьных навыков.

Проблема преодоления дислексии у учащихся не только не теряет своей актуальности, но и в последние годы привлекает все большее внимание специалистов из разных областей знаний (логопедии, нейропсихологии, психофизиологии, биологии, психологии и др.). Причиной тому является неуклонный рост